

Richtlijnen gebruik social media

Voor alle studenten van de Universiteit Utrecht en studenten die in het UMC Utrecht studeren en/of stage lopen

Collegejaar 2017 – 2018

Inleiding

Het internet biedt door social media allerlei kansen, zowel voor individuele gebruikers als organisaties. Individuen en organisaties kunnen een netwerk opbouwen, ervaringen delen en informatie uitwisselen.

Vanwege het karakter van social media zijn er echter ook risico's verbonden aan het gebruik ervan. Geplaatste berichten zijn in de meeste gevallen direct voor iedereen zichtbaar en moeilijk te verwijderen. Bovendien verspreiden berichten via het web zich sneller dan voorheen via de traditionele media.

Medewerkers én studenten die werkzaam zijn in het UMC Utrecht maken gebruik van social media. Om eventuele risico's te beperken, hebben wij op de 'Richtlijn gebruik social media' van het UMC Utrecht een aanvulling voor studenten gemaakt. Deze aanvulling ligt geheel in het verlengde van de bestaande richtlijn voor medewerkers van het UMC Utrecht.

De intentie van deze richtlijn is om richting te geven aan het gebruik van social media en om studenten te ondersteunen in het veilig en verantwoord gebruik van deze online middelen.

Studenten van wie wordt geconstateerd dat zij zich niet aan deze richtlijn houden, worden daarop aangesproken. Indien de student zich (bij herhaling) niet houdt aan deze richtlijn, dan zullen maatregelen worden genomen. Deze maatregelen kunnen leiden tot disciplinaire maatregelen zoals bedoeld [in het Studentenstatuut 2016-2017](#) van de Universiteit Utrecht hoofdstuk 4 'Gedragsregels'.

Studenten die in het UMC Utrecht een leer-/werk traject volgen, hebben naast hun studentschap ook een arbeidsrelatie met het UMC Utrecht. Voor hen kunnen de disciplinaire maatregelen gelden zoals bedoeld in [hoofdstuk 11 van de CAO-UMC](#).

Studenten die coschappen lopen, hebben net als studenten die een leer/werktraject volgen, zich te houden aan het beroepsgeheim dat geldt voor artsen en verpleegkundigen. Zij komen al snel in hun opleiding in contact met gevoelige patiëntinformatie en op grond van het beroepsgeheim wordt van hen verwacht dat zij hier vertrouwelijk mee om zullen gaan.

Het UMC Utrecht voert ten aanzien van (werk- en opleidingsgerelateerd) social media gebruik een actief beleid, maar verwacht van studenten dat zij online zorgvuldig handelen. De richtlijn gaat uit van (een grote mate van) eigen verantwoordelijkheid van studenten.

De richtlijn is van toepassing op (persoonlijke) blogs, microblogs, social netwerksites, (persoonlijke) webpagina's en applicaties.

Het internet is een omgeving die zich snel ontwikkelt; het is dan ook niet mogelijk om alle omstandigheden te voorzien en te benoemen.

Begrippen

Studenten = alle studenten van de opleidingen geneeskunde, klinische gezondheidswetenschappen, biomedische wetenschappen en biomedical sciences die verbonden zijn met het UMC Utrecht. Ook voor alle studenten en cursisten van de UMC Utrecht Academie zonder leer-/werk traject gelden deze richtlijnen.

Studenten van andere faculteiten van de Universiteit Utrecht of van andere universiteiten in Nederland of buitenland die hier stage lopen of onderzoek doen, vallen ook onder het begrip 'student'.

Studenten die een leer-/werk traject aan de UMC Utrecht Academie volgen, hebben ook een arbeidsrelatie met het UMC Utrecht. Voor hen is op Connect, het intranet van het UMC Utrecht, de [Richtlijn gebruik social media voor medewerkers](#) van de afdeling Marketing & Communicatie van toepassing.

Social media = media die gebruik maken van online technologieën om sociale interactie en informatie-uitwisseling te bevorderen. Voorbeelden van social media zijn: Facebook, Instagram, LinkedIn, Twitter, YouTube, Yammer, Tumblr en Snapchat

Corporate account = Een profiel aangemaakt door de organisatie.

Persoonlijke account = Een profiel aangemaakt door een individu.

Vrienden/Volgers = Deelnemers op profielsite kunnen anderen toegang verlenen tot hun profiel, door ze 'vriend' te maken of zich te laten "volgen".

Gebruik social media

Voor studenten gelden de volgende regels:

1. Doe niets op social media wat jou, je docenten, medestudenten of patiënten kan schaden

Iedereen is verantwoordelijk voor zijn/haar gedrag gedurende privétijd. Je bent echter te allen tijde een student verbonden aan het UMC Utrecht. Het UMC Utrecht verwacht van studenten dat ze zich dit realiseren en dat hun online gedrag de reputatie van het UMC Utrecht, docenten en medestudenten niet mag schaden.

Relatie patiënt-zorgverlener

Als je als zorgverlener (bijvoorbeeld tijdens het onderwijs of je coschappen) contact hebt met een patiënt, houd je je aan de regels die gelden voor alle vormen van communicatie met de patiënt en in het bijzonder het medisch beroepsgeheim. Het maakt niet uit of dit een online of offline contact is.

Noem, onder geen beding, namen van patiënten en beschrijf hen ook niet.

Voor gedetailleerde informatie over online contact tussen medewerkers die direct zorg verlenen en patiënt verwijzen wij naar de KNMG richtlijn uit 2011: [KNMG-Handreiking Artsen en Social Media](#)

2. Respecteer auteursrecht en portretrecht

In het [Mediaprotocol UMC Utrecht](#) dat te vinden is op Connect, het intranet van het UMC Utrecht, staat: 'Interviews en het maken van foto-, video-, geluids- of televisieopnamen zijn alleen toegestaan met expliciete toestemming vooraf van alle betrokkenen (UMC-medewerker en/of patiënt) middels de toestemmingsverklaring'.

Plaats nooit beelden (foto/film/animatie), audiofragmenten of teksten van colleges en ander onderwijsmateriaal, zonder uitdrukkelijke toestemming van de docent of medestudent.

Denk ook aan de regels wat betreft het portret- en auteursrecht. Als je foto's of filmmateriaal wilt plaatsen waar medestudenten, docenten of patiënten van het UMC Utrecht op te zien of te horen zijn, dan moet je hier eerst toestemming voor vragen. Het toestemmingsformulier is een onderdeel van het [Mediaprotocol UMC Utrecht](#).

3. Wees je bewust van het karakter van social media

Social media is per definitie direct, transparant, blijvend en interactief.

Direct

Alles wat je op social media plaatst, is in de meeste gevallen direct leesbaar voor de buitenwereld. Veel social media-missers komen voort uit het plaatsen van berichten in een 'opwelling' of een impulsieve reactie.

Transparant

Is de site, het profiel of platform waarop je een berichtje plaatst niet afgesloten, dan is de content voor iedereen te lezen, te volgen en op te slaan. Ook wanneer de schijn wordt gewekt dat de informatie alleen door bijvoorbeeld 'vrienden' te lezen is, is discretie vereist. Op het moment dat je informatie plaatst, kunnen jouw vrienden (en vervolgens derden) ermee doen wat ze willen.

Blijvend

Berichten geplaatst op social media zijn moeilijk volledig te verwijderen. Bovendien weet jij, als gebruiker, niet wat social media- aanbieders op basis van jouw online activiteiten aan informatie over jou doorgeven aan derden. Je kunt er ook geen invloed op uitoefenen.

Interactief

Wanneer je een bericht plaatst, kun je hier reacties op verwachten. Wees daarop voorbereid. Probeer reacties op jouw eigen berichten te voorzien.

4. Ga correct om met het merk UMC Utrecht

Alleen zogenaamde corporate accounts voeren het logo en de huisstijl. Dit kunnen Facebook pagina's van afdelingen en divisies zijn, maar ook Twitter-accounts van studenten of medewerkers die door het UMC Utrecht als social ambassador zijn aangewezen, of die zichzelf als social ambassador hebben aangemeld.

Het merk UMC Utrecht (naam en/of logo/beeldmerk) gebruik je *nooit* in de titel van een account zonder hiervoor toestemming te hebben gekregen van de afdeling Marketing & Communicatie van het UMC Utrecht (zie p.6).

5. Geef aan dat je geen officiële woordvoerder bent

Voor persoonlijke accounts geldt dat je altijd kunt vermelden dat je student bent bij het UMC Utrecht, maar het moet duidelijk zijn dat je de uitspraken op persoonlijke titel doet. Voeg zo nodig een *disclaimer* toe: 'de hier gepubliceerde uitingen vertegenwoordigen uitsluitend mijn persoonlijke meningen en opvattingen en komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van het UMC Utrecht.' Zo geef je aan dat je niet namens het UMC Utrecht spreekt.

6. Omgaan met berichten over het UMC Utrecht

Als je een bericht tegenkomt waarin het UMC Utrecht, je docenten of medestudenten in een negatief daglicht worden gesteld, dan kun je dit melden bij je opleiding of bij team Communicatie (zie p.6). Afhankelijk van de situatie onderneemt de opleiding al dan niet actie.

Als je zelf wilt reageren op een discussie over het UMC Utrecht, je docenten of medestudenten op nieuwssites, fora en weblogs, geef dan expliciet aan dat je bij het UMC Utrecht studeert, coschappen loopt of onderwijs volgt. Reageer niet anoniem. Ook hier geldt: geef jouw mening, maar laat wel weten dat je op persoonlijke titel spreekt.

Contact

Neem contact op met de directie Marketing & Communicatie, team Persvoorlichting, (press@umcutrecht.nl) als de pers je benadert over een bericht dat te maken heeft met het UMC Utrecht.

Voor alle andere zaken over social media kun je terecht bij het team Communicatie, Onderwijscentrum

A.A. Hijmans van den Berghgebouw

Universiteitsweg 98

3584 CX Utrecht

E-mail: Onderwijscentruminformatie@umcutrecht.nl

Twitter: <https://twitter.com/OnderwijsUMCU>

Telefoon: 088 – 755 34 55

Twitter en opleidingen

Opleidingen die actief zijn op Twitter:

- Graduate School of Life Sciences: https://twitter.com/UU_GSLS
- Opleiding Klinische Gezondheidswetenschappen: https://twitter.com/uu_kgw

Mei 2017

Team Communicatie, Onderwijscentrum UMC Utrecht.